

**Programa de studii/ de examinare
la disciplina „Proprietatea intelectuală”
pentru cursul de instruire „Specialist în evaluarea proprietății intelectuale”
(numărul de ore – 30)**

Autor: Andrei Moisei, specialist coordonator
Direcția promovare și relații externe AGEPI

Nr. d/o	Denumirea temei
I.	<p>Noțiuni de proprietate intelectuală. Obiectele de proprietate intelectuală și tipologia acestora.</p> <p>1. Noțiuni generale de proprietate intelectuală. Conceptul și sistemul de proprietate intelectuală. 2. Evoluția proprietății intelectuale. 3. Obiectele proprietății intelectuale și tipologia lor. 4. Necesitatea protecției juridice a proprietății intelectuale. Instituțiile de bază ale dreptului de proprietate intelectuală.</p>
II.	<p>Cadrul juridic al dreptului de proprietate intelectuală.</p> <p>1. Legislația națională în domeniul proprietății intelectuale. 2. Convențiile și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. 3. Sistemele de protecție a obiectelor de proprietate intelectuală.</p>
III.	<p>Protecția juridică a invențiilor.</p> <p>1. Subiecții raporturilor juridice privind protecția juridică a invențiilor. 2. Obiectul invențiilor brevetabile. Obiecte excluse de la brevetabilitate. Identificarea invențiilor brevetabile . 3. Cererea de brevet de invenție: Aspecte juridice privind depunerea și examinarea cererii de brevet de invenție. 4. Materialele anexate cererii de brevet de invenție. 5. Dreptul exclusiv asupra invenției și limita acestuia. 6. Brevetarea invențiilor în străinătate. Sisteme regionale de brevetare (brevetul eurasiatic, brevetul european). Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor (PCT). 7. Clasificarea internațională a brevetelor (CIB). Surse de informație de brevet.</p>
IV.	<p>Protecția juridică a mărcilor.</p> <p>1. Subiecții raporturilor juridice privind protecția juridică a mărcilor. 2. Obiectul protecției mărcilor. 3. Aspecte juridice privind depunerea și examinarea cererii de înregistrare a mărcii. Semnele ce pot constitui mărci. Semnele ce nu pot constitui mărci. 4. Cererea de înregistrare a mărcii. 5. Cerințele față de completarea cererii și documentele necesare pentru constituirea depozitului național. Prioritatea mărcii. Prioritatea convențională și expozițională. 6. Procedura de înregistrare a mărcii. 7. Examinarea formală. Publicarea cererii. Observațiile terților. Înaintarea opoziției. 8. Examinarea de fond. Criteriile de acordare a protecției. 9. Motive absolute de refuz. Motive relative de refuz. 10. Înregistrarea și eliberarea certificatului de înregistrare a mărcii. Contestarea împotriva înregistrării. 11. Marca colectivă și marca de certificare. Marca notorie. Criteriile de stabilire a</p>

	<p>notorietății mărcii.</p> <p>12. Dreptul exclusiv asupra mărcii și limita de protecție a acesteia.</p>
V.	<p>Protecția juridică a denumirilor de origine (DO), indicațiilor geografice (IG) și specialităților tradiționale garantate (STG).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Subiecții raporturilor juridice privind protecția juridică a DO, IG și STG. 2. Obiectul protecției DO, IG și STG. 3. Aspecte juridice privind depunerea și examinarea cererii de înregistrare a DO, IG și STG. Cerințele principale față de înregistrarea DO, IG și STG. 4. Drepturile utilizatorilor. 5. Procedura de înregistrare a DO, IG și STG. 6. Examinarea formală. Publicarea cererii. Observațiile terților. Înaintarea opoziției. 7. Examinarea de fond. Criteriile de acordare a protecției. 8. Cererea de înregistrare a DO, IG, STG. Cerințele față de completarea cererii și documentele suplimentare anexate la cerere. Caietul de sarcini. Criterii de acordare a protecției.
VI.	<p>Protecția juridică a desenelor și modelelor industriale.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Subiecții raporturilor juridice privind protecția juridică a desenelor / modelelor industriale. 2. Obiectul protecției desenelor /modelelor industriale. 3. Natura dublă a protecției desenelor /modelelor industriale. 4. Aspecte juridice privind depunerea și examinarea cererii de înregistrare a desenului / modelului industrial. 5. Clasificarea Internațională a desenelor și modelelor industriale. Structura clasificării. 6. Dreptul exclusiv asupra desenelor /modelelor industriale și limita acestuia. 7. Interferențe între desene/modele industriale și alte obiecte de proprietate intelectuală. 8. Cercetările documentare.
VII.	<p>Protecția juridică a soiurilor de plante.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Subiecții raporturilor juridice privind protecția juridică a soiurilor de plante. 2. Obiectul protecției soiurilor de plante. 3. Aspecte juridice privind depunerea și examinarea cererii de brevet pentru soi de plantă. 4. Documentele cererii de brevet pentru soi de plantă: Cererea de brevet. Descrierea soiului sau chestionarul tehnic. Fotografiile, desenele sau reprezentările grafice. 5. Examinarea cererii de brevet pentru soi de plantă la AGEPI (formală, preliminară). 6. Dreptul exclusiv asupra soiurilor de plante și limita acestuia.
VIII.	<p>Protecția juridică a topografiilor circuitelor integrate.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Subiecții raporturilor juridice privind protecția juridică a topografiilor circuitelor integrate. 2. Obiectul protecției topografiilor circuitelor integrate. 3. Aspecte juridice privind depunerea și examinarea cererii de înregistrare a topografiei circuitului integrat. 4. Dreptul exclusiv asupra topografiei circuitului integrat și limita acestuia.
IX.	<p>Protecția juridică a dreptului de autor și drepturilor conexe.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Subiecții dreptului de autor și drepturilor conexe. Obiectele dreptului de autor și drepturilor conexe. 2. Specificul protecției drepturilor de autor și drepturilor conexe. 3. Gestionarea colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe.

	<p>4. Drepturile exclusive asupra operelor protejate prin dreptul de autor și limita acestora.</p> <p>5. Contrafacerea și pirateria, fenomenul plagiatului.</p>
X.	<p>Realizarea drepturilor asupra obiectelor de proprietate industrială. Litigiile în domeniul proprietății industriale, motivele apariției și locul soluționării lor.</p> <p>1. Titlul de protecție și alte acte care confirmă dreptul de utilizare legitimă a obiectelor proprietății industriale.</p> <p>2. Reprezentarea.</p> <p>3. Utilizarea obiectelor de proprietate industrială cu drepturi egale în cazul mai multor titulari.</p> <p>4. Cauzele apariției litigiilor. Organele împuternicite să examineze litigiile.</p> <p>5. Temeiurile atragerii la răspundere penală, contravențională etc.</p>
XI.	<p>Transmiterea drepturilor asupra obiectelor de proprietate industrială.</p> <p>1. Contractul de cesiune:</p> <p>a) Noțiunea și condițiile de validare a contractului de cesiune Drepturile și obligațiile părților;</p> <p>b) Clasificarea contractelor de cesiune;</p> <p>c) Succesiunea. Moștenirea legală sau testamentară;</p> <p>2. Contractul de licență:</p> <p>a) Noțiunea și conținutul contractului de licență;</p> <p>b) Clasificarea contractelor de licență;</p> <p>3. Contractul de franchising:</p> <p>a) Noțiunea contractului de franchising;</p> <p>b) Tipurile contractului de franchising;</p> <p>4. Procedura de înregistrare a contractelor .</p> <p>5. Contractul de know-how.</p>

**Programa de studii
la disciplina „Economia proprietății intelectuale”
pentru cursul de instruire „Specialist în evaluarea proprietății intelectuale”
(numărul de ore – 30)**

Autor: Dr. Iurie Badâr,

Nr. d/o	Denumirea temei
I.	<p>Rolul proprietății intelectuale în dezvoltarea societății.</p> <p>1. Factorii economici și evoluția acestora. Inovația și progresul tehnico-științific ca neofactor al creșterii economice.</p> <p>2. Activitatea (munca) intelectuală și produsul intelectual. Capitalul intelectual. Specificul produselor intelectuale.</p> <p>3. Factorii ce determină necesitatea protecției juridice a produselor intelectuale.</p>
II.	<p>Proprietatea intelectuală și creșterea economică.</p> <p>1. Dimensiunea intelectuală a creșterii economice.</p> <p>2. Teoriile inovării și conceptul inovatorului. Teoriile ciclurilor economice, avantajelor competitive ale țărilor și întreprinderilor, ciclului de viață al produselor. Abordări economice actuale ale procesului inovațional și ale rolului economic al proprietății</p>

	<p>intelectuale.</p> <p>3. Brevetarea invențiilor.</p>
III.	<p>Rolul economic al mijloacelor de individualizare a producătorilor, mărfurilor și serviciilor.</p> <p>1. Oportunitatea economică a mijloacelor de individualizare.</p> <p>2. Tipologia mijloacelor de individualizare.</p> <p>3. Funcțiile economice ale mijloacelor de individualizare.</p> <p>4. Coraportul dintre marcă și brand.</p>
IV.	<p>Dreptul de autor și drepturile conexe.</p> <p>1. Semnificații economice ale dreptului de autor și drepturilor conexe. Rolul industriei culturale în completarea bugetelor de stat și formarea PIB-ului.</p> <p>2. Modalități de remunerare a autorilor.</p> <p>3. Gestiunea colectivă a valorificării obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.</p>
V.	<p>Valorificarea și includerea OPI în circuitul economic.</p> <p>1. Procedee de valorificare și includere a OPI în circuitul economic.</p> <p>2. Specificul OPI ca obiect al comercializării.</p> <p>3. Licențierea și cesiunea drepturilor asupra OPI.</p> <p>4. Noi tendințe în formarea și extinderea pieței de licențe. Rolul licențierii în transferul tehnologic.</p>
VI.	<p>Piața obiectelor de proprietate intelectuală.</p> <p>1. Cererea și ofertă pe piață produselor intelectuale.</p> <p>2. Rolul monopolului și concurenței în activitatea inovațională.</p> <p>3. Dinamismul pieței mondiale a produselor intelectuale.</p> <p>4. Devenirea pieței produselor intelectuale în Republica Moldova.</p>
VII.	<p>Gestionarea proprietății intelectuale.</p> <p>1. Factorii ce determină necesitatea gestionării proprietății intelectuale la nivel macro- și microeconomic.</p> <p>2. Principiile de organizare a gestiunii corporative a proprietății intelectuale.</p> <p>3. Cerințe și sarcini ale serviciului de gestionare a proprietății intelectuale.</p>
VIII.	<p>Atragerea investițiilor în inovații.</p> <p>1. Sursele tradiționale de investiții.</p> <p>2. Specificul atragerii investițiilor în sectorul cercetare-dezvoltare și în activitățile inovaționale.</p> <p>3. Venture capital: noțiuni, surse, modalități de utilizare.</p> <p>4. Activitatea fondurilor inovaționale și investiționale de finanțare a procesului de inovare.</p> <p>5. Rolul statului în susținerea, finanțarea și atragerea investițiilor în procesul inovațional.</p> <p>6. Finanțarea directă și indirectă, internă și externă.</p>

IX.	<p>Stimularea și încurajarea spiritului inovativ și a activității inovaționale.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Motivațiile inovaționale și necesitatea încurajării lor. 2. Modalități financiar-credite de stimulare a procesului inovațional. 3. Remunerarea pentru elaborarea invențiilor. 4. Generalizarea experienței mondiale de stimulare a activității inovaționale. 5. Stimularea procesului inovațional în Republica Moldova.
X.	<p>Modalități de combatere a contrafacerii și pirateriei.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Natura, cauzele și proporțiile contrafacerii și pirateriei. Concurența neloială. Impactul contrafacerii și pirateriei asupra economiei și bugetului de stat. Măsuri de contracarare a contrafacerii și pirateriei.

**Programa de studii
la disciplina „Evaluarea proprietății intelectuale”
pentru cursul de instruire „Specialist în evaluarea proprietății intelectuale”
(numărul de ore – 60)**

Autor: Dr. Hab., conferențiar universitar, Svetlana Albu
șef catedră evaluare și managementul imobilului,
evaluator în proprietate intelectuală

Nr. d/o	Denumirea temei
I.	<p>Fundamentele teoriei valorii și teoriei evaluării.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Generalizarea evoluției teoriei valorii și conceptele actuale ale acesteia. 2. Teoria evaluării și tipologia valorilor. 3. Noțiunea de active imateriale și specificul evaluării acestora. 4. Scopurile evaluării OPI. Principalele direcții de utilizare a rezultatelor evaluării OPI. 5. Tipurile evaluării OPI.
II.	<p>Evaluarea OPI ca domeniu de activitate. Piața serviciilor de evaluare a OPI.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluarea OPI ca domeniu de activitate. 2. Cerințele față de specialiștii în evaluare. 3. Drepturile și obligațiile evaluatorilor. Responsabilitatea evaluatorilor în cazul unor prejudicii cauzate de evaluarea incorectă a OPI. Noțiunea de independență a activității de evaluare. 4. Asociațiile profesionale ale evaluatorilor. 5. Piața serviciilor de evaluare. Remunerarea evaluatorilor.
III.	<p>Reglementarea de către stat a evaluării OPI. Baza normativă a evaluării OPI.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Necesitatea și principiile reglementării de către stat a procesului de evaluare a OPI. 2. Prevederile legislației economice ce țin de reglementarea evaluării OPI. Legea nr. 989-XVI din 18.04.02 cu privire la activitatea de evaluare. Regulamentul cu privire la evaluarea OPI aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 783 din 30.06.03. Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor OPI aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 783 din 30.06.03.

IV.	<p>Tehnici generale de evaluare.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valoarea în timp a banilor. Tehnici de calcul al valorii actualizate. 2. Metoda discounted cash-flow. 3. Valoarea actuală și viitoare a anuităților. Tehnici de compunere prin aplicarea ratei dobânzii.
V.	<p>Organizarea procesului de evaluare. Asigurarea informațională a evaluării.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Principalele etape ale procesului de evaluare. Analiza datelor inițiale privind evaluarea OPI. 2. Identificarea OPI supuse evaluării. 3. Cercetările documentare de brevetare și rolul lor în evaluarea OPI. 4. Cercetările marketing și analiza pieței OPI. 5. Elaborarea metodologiei de evaluare. 6. Etapa calculelor. Întocmirea raportului. 7. Principalele prevederi ce urmează a fi incluse în contractul de prestare a serviciilor de evaluare. Tratatativele privind încheierea contractului. 8. Participarea beneficiarului la procesul de evaluare. 9. Asigurarea informațională a procesului de evaluare.
VI.	<p>Principalele abordări și metode ale evaluării OPI.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abordarea din punctul de vedere al cheltuielilor. Constatarea cheltuielilor pentru crearea, achiziționarea și introducerea OPI în circuitul economic. Raportarea cheltuielilor nesimultane la valoarea curentă. 2. Abordarea din punctul de vedere al pieței. Abordarea din punctul de vedere al venitului (profitului). 3. Principalele metode ale evaluării OPI: vânzările comparative, capitalizarea veniturilor, redevențelor, plăților paușale, scontarea fluxurilor previzibile ale mijloacelor financiare, profiturilor excedentare etc.
VII.	<p>Specificul evaluării diferitelor obiecte ale proprietății intelectuale în diverse scopuri.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Calcularea valorii OPI în scopul preluării la balanță în calitate de active imateriale. 2. Calcularea valorii OPI în scopul determinării venitului titularului de drepturi. 3. Calcularea valorii OPI în scopuri comerciale. 4. Evaluarea brevetelor de invenție și a modelelor de utilitate. 5. Modalități de evaluare a mărcilor, desenelor și modelelor industriale.
VIII.	<p>Modalități de evaluare a valorii licenței.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Calcularea valorii licenței conform profitului. 2. Calcularea valorii licenței conform bazei redevențelor. Modalități de calculare a ratei redevențelor. 3. Calcularea valorii licenței în baza plăților paușale. 4. Calcularea valorii licenței prin modalitate combinată.
IX.	<p>Calcularea cuantumului prejudiciilor cauzate de utilizarea ilicită a OPI.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunile de contrafacere și piraterie. Proporțiile utilizării ilicite a OPI 2. Constatarea faptului de încălcare a dreptului titularului OPI. 3. Scopul calculării cuantumului prejudiciilor cauzate titularului OPI în cazul utilizării ilicite a acestora: repararea prejudiciilor cauzate, lichidarea consecințelor utilizării ilicite a OPI, contestarea în instanțele judiciare. Modalități de calculare a prejudiciilor. 4. Calcularea cuantumului prejudiciilor în cazul lipsei datelor privind vânzările de producție contrafăcută.

X.	Procedeele de evaluare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe. <ol style="list-style-type: none"> 1. Specificul dreptului de autor și drepturilor conexe în contextul evaluării OPI. 2. Determinarea ratelor onorariilor și remunerarea autorilor și interpreților. 3. Utilizarea ratelor minime ale remunerării autorilor și interpreților în vederea evaluării OPI. 4. Modalități de repartizare a veniturilor obținute din utilizarea dreptului de autor și drepturilor conexe între autori, interpreți și producători ai produselor audio și video. 5. Evaluarea operelor de artă plastică. 6. Evaluarea operelor muzicale. 7. Principiile de evaluare a producției poligrafice. 8. Principiile de evaluare a programelor pentru computere și bazelor de date.
XI.	Evaluarea know-how-ului și a goodwill-ului. <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea noțiunilor de know-how și goodwill. 2. Specificul evaluării know-how-ului. 3. Evaluarea good-will-ului. Rolul valorii activelor materiale și imateriale în calcularea valorii good-will-ului.
XII.	Modalități de estimare a riscurilor inovaționale. <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunile de incertitudine și riscuri economice; clasificarea lor. Riscurile interne și externe. 2. Evaluarea riscurilor inovaționale. 3. Modelarea inovațională. 4. Metoda de corectare a ratei discountului. 5. Metoda echivalentelor autentice.
XIII.	Întocmirea raportului de evaluare. <ol style="list-style-type: none"> 1. Cerințele față de un raport de evaluare a OPI. 2. Principalele secțiuni ale raportului de evaluare și componentele acestora. 3. Necesitatea reflectării circumstanțelor speciale și limitărilor luate în considerație în procesul de evaluare. 4. Aplicarea rezultatelor evaluării expuse în raportul de evaluare.
XIV.	Standardele de evaluare. <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea de standarde de evaluare. 2. Rolul standardelor în evaluarea OPI. Experiența țărilor occidentale în standardizarea evaluării. 3. Rolul standardelor în evaluarea OPI. Experiența țărilor occidentale în standardizarea evaluării. Clasificarea standardelor de evaluare. Standardele naționale și internaționale